

Rapport quickscan natuurwaarden

Nieuwbouw gemeaal Kromme Rijn,
Wijk bij Duurstede

Status van het

document:

Definitief

Datum: 12-06-2025

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp

Projectnummer

Klant

Auteur

Nagekeken door

Vrijgegeven door

Datum

Versie

Documentreferentie

Handelsregister 30129769

Quicksan natuurwaarden

51029520

Hoogheemraadschap De Stichtse

Rijnlanden

Boas van Wieringen

Iselin Keune

Olaf Streng

12-06-2025

2

51029520 quickscan natuurwaarden nieuwbouw gemaal Kromme Rijn

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	5
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	7
3	Onderzoeksmethodiek	8
4	Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten	9
4.1	Vogels	9
4.2	Vleermuizen	10
4.3	Overige zoogdieren	12
4.4	Reptielen	14
4.5	Amfibieën	14
4.6	Vissen.....	15
4.7	Ongewervelden	15
4.8	Planten	16
4.9	Specifieke zorgplicht	16
5	Toetsing aan soortenbescherming	17
5.1	Algemene broedvogels	17
5.2	Vleermuizen	17
5.3	Overige zoogdieren	18
5.4	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	19
5.5	Vissen.....	20
5.6	Rivierrombout.....	20
5.7	Specifieke zorgplicht	20
6	Toetsing aan gebiedsbescherming	21
6.1	Natura 2000.....	21
6.2	Natuurnetwerk Nederland	23
7	Houtopstanden	24
8	Samenvatting en conclusies.....	25
	GERAADPLEEGDE BRONNEN.....	28
	Bijlage 1 Natuurwetgeving en doelen Natura 2000	29
	Bijlage 2 Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland	31
	Bijlage 3 Omgevingswet.....	32

1 Inleiding

Sweco heeft van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden aan de onderzoekslocatie, welke over het Inundatie Kanaal in Wijk bij Duurstede ligt.

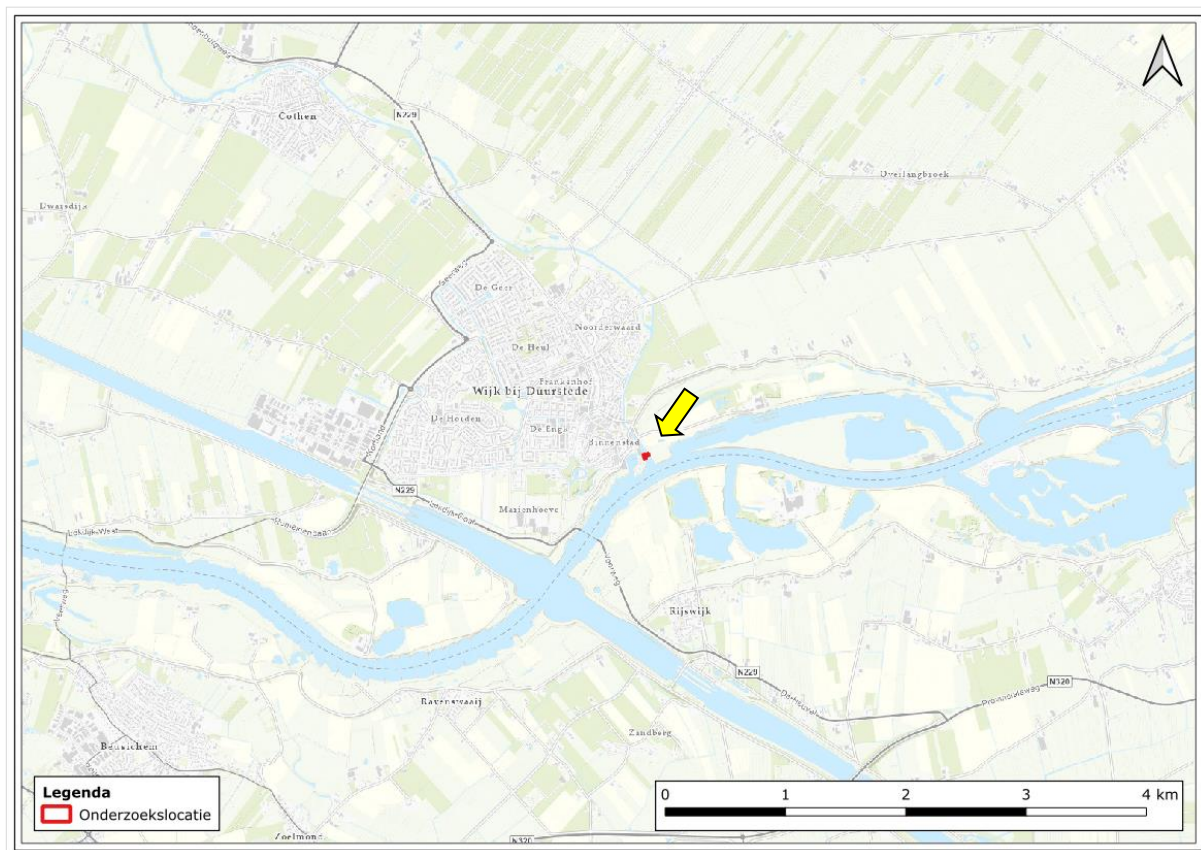
De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van het gemaal Kromme Rijn.

De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ligt over het Inundatie Kanaal in Wijk bij Duurstede. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie ligt gedeeltelijk binnen de bebouwde kom en bestaat grotendeels uit het Inundatie Kanaal. Rondom de onderzoekslocatie staan diverse bomen, waaronder de schietwilg. Ten noordwesten van de onderzoekslocatie bevindt zich een parkeerplaats en ten zuiden stroomt de Nederrijn. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie ligt een overstromingsgebied.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoeks- en planlocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoeks- en planlocatie.

Figuur 2.3 Overzichtsfoto van het grasveld ten westen van de planlocatie, kijkrichting zuidwest.

Figuur 2.4 Overzichtsfoto van de Kromme Rijn, kijkrichting zuidoost.

Figuur 2.5 Overzichtsfoto van de Kromme Rijn, kijkrichting noord.

Figuur 2.6 Bomenrij aan de westelijke wal van de onderzoekslocatie, kijkrichting zuidwest.

Figuur 2.7 Natuurlijke oever op de onderzoekslocatie, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.8 Natuurlijke oever op de onderzoekslocatie, kijkrichting noordoost.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het gemaal geheel in het talud aan te leggen aan de westzijde van het kanaal. Als locatie is gekozen voor het uiteinde van het rechte deel van het Inundatie Kanaal op de knik naar het ruimere deel. Als afsluitmiddel wordt gebruik gemaakt van een balgstuw. Deze sluit direct aan op het gemaal en overspant vervolgens het gehele Inundatie Kanaal over een breedte van 30 meter om aan de oostzijde aan te sluiten op een landhoofd tussen de woonboten. De balgstuw zal ongeveer 50 centimeter boven het wateroppervlakte uitsteken. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is het nodig om bomen te kappen en wordt er tijdens de bouwfase een bouwkuip aangelegd over (bijna) de gehele breedte van het Inundatie Kanaal. Het werkterrein is nog niet bekend, maar komt mogelijk op het grasveld aan de westzijde van het gemaal.

Het project nieuwbouw Gemaal Kromme Rijn maakt onderdeel uit van het landelijke Deltaprogramma Zoetwater, waarin maatregelen zijn uitgewerkt om de zoetwatervoorziening in Nederland ook op de lange termijn te waarborgen.

Voor het vaststellen van de randvoorwaarden en uitgangspunten, waaronder het verwachte gebruik van het gemaal, is binnen het Deltaprogramma gebruikgemaakt van modelberekeningen en klimaatscenario's ontwikkeld door het KNMI.

Op basis van de huidige inzichten uit deze modelberekeningen en klimaatscenario's wordt niet aannemelijk geacht dat het gemaal operationeel zal zijn tijdens de vismigratieperiode. Indien toekomstige modelstudies en klimaatscenario's echter aantonen dat inzet tijdens deze periode toch noodzakelijk is, dan is het mogelijk een vispassage te realiseren, waarvoor in het ontwerp reeds ruimte is gereserveerd.

3 Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 25 april 2025. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Utrecht opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

4.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Deze categorie betreft broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie vogelsoorten waargenomen waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze categorie 1-4 broedvogelsoorten zijn: steenuil, gierzwaluw, huismus, roek, grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar, slechtvalk, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte wouw.

De **gierzwaluw** en **huismus** zijn koloniebroeders die in Nederland gebonden zijn aan gebouwen als broedlocatie. Nestlocaties van gierzwaluwen worden aangetroffen in kleine holtes in bebouwing, op minimaal drie meter hoogte. Nestlocaties van gierzwaluwen vereisen een vrije aanvliegeroute. De huismus maakt gebruik van nissen in het dak, onder dakpannen of andere geschikte invliegopeningen, zoals gaten en kieren om te broeden. Op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie ontbreekt geschikte bebouwing. Hierdoor worden nestlocaties van bovengenoemde soorten niet verwacht op de onderzoekslocatie.

De **grote gele kwikstaart** nestelt graag bij natuurlijke, snelstromende beken en rivieren voornamelijk in Oost-Nederland. De omgeving rond het Inundatie Kanaal wordt ongeschikt geacht om te functioneren als nestlocatie voor de grote gele kwikstaart door de sterk begroeide oevers. Verder zijn er tijdens het veldbezoek op en rondom de onderzoekslocatie geen (sporen van) grote gele kwikstaarten waargenomen. Tevens zijn volgens SOVON geen broedgevallen bekend van de grote gele kwikstaart in de omgeving. Er wordt daarom niet verwacht dat er op de onderzoekslocatie een grote gele kwikstaart broedt. Nader onderzoek naar de grote gele kwikstaart wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

De **kerkuil** en **steenuil** hebben een voorkeur voor halfopen tot open landschappen, veelal in het boerenland. Ze vestigen zich graag in gebouwen zoals schuren of kerktorens. Daar zoeken deze soorten rustige, donkere schuilhoekjes als roestplaats voor overdag en als nestplaats. Op de onderzoekslocatie zijn er geen geschikte ruimtes, nestkasten of boomholtes waargenomen die potentieel kunnen functioneren als vaste rust- en nestlocatie voor de steenuil en kerkuil. Wel is er geschikt foerageerhabitat aanwezig. Echter zijn er voldoende alternatieve foerageerlocaties in de omgeving aanwezig. Het betreft het hele buitengebied rondom Wijk bij Duurstede. Nader onderzoek naar de kerkuil en steenuil wordt op basis van bovengenoemde informatie niet noodzakelijk geacht.

De **ooievaar** broedt op hoge, stenige bebouwing, torens en fabrieksschoorstenen. Ooievaars foerageren met name op weilanden in het buitengebied. De **slechtvalk** broedt op hoge stenige bebouwing, zoals

kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen met voorkeur voor geplaatste nestkasten. Tijdens het veldbezoek zijn verder geen geschikte nestlocaties aangetroffen voor een nest van de slechtvalk of ooievaar en zijn geen aanwijzingen gevonden van nesten of nestbouw. Daarnaast zijn geen waarnemingen gedaan van de ooievaar of slechtvalk tijdens het veldbezoek. Nader onderzoek naar deze soorten wordt niet nodig geacht.

De **roek** broedt in kolonieverband in clusters hoge bomen in groen buitengebied maar ook in stadsparken. Nesten van de roek kunnen voorkomen vanaf minimaal zeven meter hoogte maar doorgaans bevinden de nesten zich op een hoogte van 14 meter of hoger. Op de onderzoekslocatie zijn geen groepen grote nesten waargenomen. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen (sporen van) roeken waargenomen. Op basis van deze gegevens kan de roek redelijkerwijs worden uitgesloten als broedvogel op de onderzoekslocaties. Nader onderzoek naar de roek wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

De **boomvalk**, **buizerd**, **havik**, **ransuil**, **sperwer**, **wespendief** en **zwarte wouw** hebben een voorkeur voor bossen of halfopen landschappen, en broeden vaak in grote nesten, hoog in een boomkruin of andere hoge opgaande objecten zoals een hoogspanningsmast. De bomen aanwezig op en direct rondom de onderzoekslocatie zijn geïnspecteerd op het voorkomen van grote nesten. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of grote nesten van deze soorten waargenomen op en direct nabij de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van bovengenoemde soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals **spechten** en **mezen**, of makers van grote nesten, zoals de **ekster** en de **zwarte kraai**. Op de onderzoekslocatie zijn geen hollen, grote nesten of nestkasten aangetroffen. Er zijn geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Door het treffen van passende maatregelen, kunnen verstoringen op broedende vogels worden voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.1.2 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals houtduif, winterkoning, merel, scholekster en Turkse tortelduif. De nesten van algemene broedvogels zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd, waardoor er geen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn. De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor

boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet te verwachten. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vleermuisverblijfplaatsen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie kan in potentie functioneren als foerageergebied voor vleermuizen. De uiterwaarden en het grasveld op de onderzoekslocatie kunnen door soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger gebruikt worden om te foerageren. Door de voorgenomen werkzaamheden kan tijdelijke verstoring en verlies ontstaan van deze potentiële foerageergebieden. In de directe omgeving zijn er ten noorden van de onderzoekslocatie voldoende alternatieve foerageermogelijkheden die tijdelijk functionaliteitsverlies van foerageergebieden op de onderzoekslocatie kunnen opvangen. Door de relatief beperkte omvang van de onderzoekslocatie ten opzichte van het aanbod aan alternatieve foerageergebieden worden de potentiële foerageergebieden op de onderzoekslocatie op voorhand als niet essentiële foerageergebieden gezien. Tijdens werkzaamheden wordt desalniettemin geadviseerd om tijdens het actieve vleermuisseizoen (1 april tot en met 31 oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst, te werken met vleermuisvriendelijke verlichting om mogelijke verstoring op deze potentiële foerageergebieden te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes

Vleermuizen maken vaak gebruik van lijnvormige, donkere landschapselementen zoals houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen hun verblijfplaatsen en foerageergebieden. De vliegroute die vleermuizen kiezen, hangt af van de soort: rosse vleermuizen geven de voorkeur aan bomenrijen (hoge vliegroutes), terwijl meervleermuizen liever watergangen gebruiken (lage vliegroutes). De werkzaamheden aan het Inundatie Kanaal kunnen verstorend werken op het gebruik van de lage vliegroutes. Verder is de initiatiefnemer voornemens om aan deze bomenrij aan de westzijde van het Inundatie Kanaal een aantal bomen te kappen, welke verstorend kunnen werken op de hoge vliegroutes. Als de werkzaamheden ertoe leiden dat de potentiële vliegroutes met minder dan 15 meter wordt onderbroken, kan er worden aangenomen dat de vliegroutes intact blijven. Nader onderzoek naar vliegroutes wordt in een dergelijk geval niet nodig geacht. Mocht de afstand echter de 15 meter overschrijden, dan wordt aanvullend onderzoek naar verstoring van de mogelijke vliegroute noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5). Tijdens werkzaamheden wordt desalniettemin geadviseerd om tijdens het actieve vleermuisseizoen (1 april tot en met 31 oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst, te werken met vleermuisvriendelijke verlichting om mogelijke verstoring op deze potentiële vliegroute te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en licht beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bever, steenmarter, boommarter, das, bunzing, wezel, hermelijn, haas, konijn en waterspitsmuis.

De **bever** is gebonden aan waterrijke landschapstypen waarbij overgangsgebieden tussen land en water zoals in moerassen, beken, rivieren en meren de voorkeur genieten. De aanwezigheid van (loof)bomen is belangrijk aangezien dit een voedselbron is en tevens een functie vervult in het maken van vaste rust- en verblijfplaatsen. Holen en burchten zijn verblijfplaatsen waar bevers gebruik van maken en worden jaarrond gebruikt. Er kunnen meerdere burchten in een territorium aanwezig zijn. Bevers gebruiken legers als onderdeel van het functionele leefgebied. Legers functioneren als dagrustplaatsen en bestaan vaak uit een uitholling op de oever en bevinden zich langs de oever vaak onder dichte struiken en bramen. De bever kan volgens de verspreidingsatlas en gegevens uit NDFF op de onderzoekslocatie voorkomen. Verder zijn er zichtbare vraatsporen en wissels van bevers vastgesteld tijdens het locatiebezoek (zie figuur 4.1 tot en met 4.3). Nader onderzoek naar de bever wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.1 Mogelijk oude beverburcht aan de zuidzijde van het Inundatie Kanaal.

Figuur 4.2 Vraatsporen van de bever.

Figuur 4.3 Aangetroffen bevertak aan de noordzijde van het Inundatie Kanaal.

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Steenmarters hebben binnen hun territorium verscheidene verblijfplaatsen. Op de onderzoekslocatie is struweel en een bomenrij aanwezig waarin steenmarters mogelijk een verblijfplaats hebben en waar zij kunnen foerageren en zich kunnen verplaatsen. De voorgenomen werkzaamheden aan de bomenrij kunnen verstorend werken op de potentiële verblijf- en foerageerlocaties van de steenmarter. Nader onderzoek wordt derhalve noodzakelijk geacht uitgevoerd (zie hoofdstuk 5).

De **boommarter** heeft een sterke voorkeur voor bosrijke landschapstypen op zowel zand- als kleigronden. De boommarter maakt gebruik van boomholtes, van onder andere spechten, holle bomen en ruimtes onder boomwortels en takkenrillen als verblijfplaats. De soort heeft binnen zijn territorium verscheidene vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebieden. In tegenstelling tot de steenmarter, is de boommarter een mensschuwe soort en vermijdt gebieden met veel urbane verstoring. De onderzoekslocatie is niet gelegen in een bosrijke omgeving en staat permanent onder urbane verstoring door de frequent gebruik van de locatie door mensen. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt leefgebied voor de boommarter waardoor nader onderzoek niet nodig wordt geacht.

De **bunzing** en **wezel** komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de **hermelijn** niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. Deze kleine marterachtigen zijn sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Deze zijn aanwezig op de onderzoekslocatie in de vorm van bosschages en struweel. Verder zijn er tijdens het veldbezoek (mogelijke) verblijfplaatsen aangetroffen in de vorm van mollen- of muizenholen (zie figuur 4.4 tot en met 4.6). Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar de kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.4 Struweel langs de oeverrand.

Figuur 4.5 Holte in de grond aangetroffen aan de zuidkant van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.6 Holte in de grond aangetroffen aan de zuidkant van de onderzoekslocatie.

De **das** komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassens zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabijgelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Het **konijn** komt in verschillende landschapstypen voor, met een voorkeur voor halfopen landschappen met vergraafbaar zand. De vaste rust- en verblijfplaatsen van de konijn bevinden zich in een uitgebreid ondergronds gangenstelsel. Het voedsel bestaat uit eiwitrijke en licht verteerbare plantendelen, dat tevens voorziet in hun waterbehoefte. De **haas** komt, net zoals het konijn, in verschillende landschapstypen voor. De haas heeft een voorkeur voor open kleinschalig gras- en bouwland, akkers, weilanden maar ook in open bos, heide en kwelders. Het habitat van de haas bestaat uit legers en foerageergebied(en). Legers betreffen verdekt gelegen ondiepe uithollingen die functioneren als vaste rustplaats van hazen. Hazen eten grassen, kruiden en akkerbouwproducten. De onderzoekslocatie bestaat uit een groot grasveld waardoor er geschikt habitat voor het konijn en de haas aanwezig is en dit mogelijk gebruikt kan worden als vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebied. De onderzoekslocatie is onderzocht op konijnenholen en legers. Beide verblijfplaatstypen van het konijn en de haas zijn niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. Daarnaast is het veld reeds in recreatief gebruik en komen hier regelmatig mensen de hond uitlaten. De onderzoekslocatie kan wel een functie vervullen voor het konijn en de haas als foerageergebied. Door de voorgenomen ingreep wordt slechts een minimaal oppervlakte aan potentieel foerageergebied verwijderd ten opzichte van het grote aanbod in de directe omgeving. Het vernietigen van dit potentiële foerageergebied zal op basis van voldoende alternatieven op voorhand niet leiden tot functionaliteitsverlies van beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van het konijn en de haas buiten de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van het konijn en de haas wordt op basis van deze informatie niet nodig geacht.

Volgens de verspreidingsgegevens komt de **waterspitsmuis** voor in de omgeving. Deze schuwe soort is te vinden in schone, relatief voedselarme wateren, die variëren van stilstaand tot snel stromend. Kenmerkend voor een geschikt leefgebied zijn een goed ontwikkelde watervegetatie en natuurlijk ogende, ruig begroeide oevers. Aangezien de onderzoekslocatie dergelijke oevers bevat, wordt deze als geschikt voor de waterspitsmuis beschouwd. Nader onderzoek naar de waterspitsmuis wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als **veldmuis** en **rosse woelmuis**. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat leefgebied van deze soorten worden verstoord, hierbij is het belangrijk dat de zorgplicht in acht wordt genomen (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: ringslang en hazelworm.

De **ringslang** is gebonden aan waterrijke gebieden. De ringslang maakt gebruik van dijkjes en de overgangen tussen hoge en lage vegetatie om te zonnen. Zijn dieet bestaat voornamelijk uit amfibieën, muizen en vissen. Het westen van de onderzoekslocatie wordt intensief recreatief gebruikt, wat de aanwezigheid van deze soort beperkt. Verder zijn er op de onderzoekslocatie geen broeihopen aangetroffen. Gezien de steile oevers en stromende wateren worden er geen amfibieën verwacht op de onderzoekslocatie wat de voedselbeschikbaarheid voor de ringslang beperkt. Gezien deze factoren wordt de onderzoekslocatie niet geschikt geacht voor de ringslang. Nader onderzoek wordt derhalve niet nodig geacht.

De **hazelworm** wordt voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maakt daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. Doordat de onderzoekslocatie niet binnen het kerngebied van de soort valt en het habitat minder optimaal is, is het niet aannemelijk dat er een bestaande populatie aanwezig is. Nader onderzoek wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

4.5 Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: heikikker, kamsalamander en poelkikker.

De **heikikker** geeft de voorkeur aan landschappen zoals heidevelden, hoogveen, laagveen en graslanden die slechts gedeeltelijk door mensen zijn beïnvloed. Het voortplantingswater bestaat voornamelijk uit vennen en andere geïsoleerde wateren. De **kamsalamander** komt relatief veel voor langs de grote rivieren. Ze bewonen verschillende soorten visvrije wateren. In gebieden met zandgrond en in beekdalen vindt men de soort voornamelijk in poelen, vijvers, matig voedselrijke vennen en leemputten. De **poelkikker** is voornamelijk te vinden in bosrijke gebieden, heidevelden en hoogveen. De poelkikker komt zelden voor in grote vijvers, meren of stromende wateren. De rivier de Kromme Rijn en het Inundatie Kanaal bevatten vissen, steile oevers en bestaan voornamelijk uit stromend water met weinig watervegetatie. Op basis van bovengenoemde habitateisen worden de heikikker, kamsalamander en poelkikker niet verwacht op de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar deze amfibiesoorten wordt derhalve niet nodig geacht. De onderzoekslocatie vormt geschikt land- en waterhabitat voor **algemeen voorkomende amfibieën**. Soorten als bruine kikker en gewone pad

kunnen beschutting vinden tussen de beplanting binnen de onderzoekslocatie. Het water is in potentie geschikt als voortplantingswater voor algemene soorten. Voor de te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Omgevingswet (zie hoofdstuk 5).

4.6 Vissen

Migrerende vissen, zoals de steur en paling, ondernemen lange reizen tussen zoet- en zoutwater om zich voort te planten of te voeden. Deze migraties zijn essentieel voor hun overleving en het behoud van hun populaties. Het Inundatie Kanaal kan mogelijk gebruikt worden als migratieroute voor beschermde vissoorten, en het verstoren van dit kanaal kan schadelijke gevolgen hebben voor deze soorten. Naar verwachting zal het gemaal niet worden ingezet tijdens de vismigratieperiode, die globaal loopt van maart tot en met juni en van september tot en met november. Indien toekomstige modelstudies en klimaatscenario's echter aantonen dat inzet tijdens deze periode toch noodzakelijk is, zal een vispassage worden gerealiseerd, waarvoor in het ontwerp reeds ruimte is gereserveerd. Hierdoor zijn aanvullende stappen ten aanzien van beschermde migrerende vissoorten niet noodzakelijk geacht. Het is echter wel het zaak om aandacht te schenken aan algemeen voorkomende vissen (zie hoofdstuk 5).

4.7 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit NDFF de volgende soorten te verwachten: rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel.

De **rivierrombout** is een beschermde libellensoort die een habitat prefereert van rivieren en grote beken met oevers waar zand en slib afzet op plaatsvindt. Op de onderzoekslocatie bevindt zich geschikt habitat voor de rivierrombout. Nader onderzoek naar de rivierrombout wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

De **sierlijke witsnuitlibel** is te vinden langs beschutte oevers van meren en in kalme, ongestoorde wateren die een rijke watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en verlaten rivierarmen. De wateren zijn meestal (matig) voedselrijk en worden vaak omringd door bossen. Dit habitat is niet aanwezig op de onderzoekslocatie en nader onderzoek wordt daarom niet nodig geacht.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten in de omgeving als **sleedoornpage** (sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten), **grote vos** (iep, zoete kers en sommige wilgensoorten) en **teunisbloempijlstaart** (wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Hierdoor wordt het niet aannemelijk geacht dat de werkzaamheden effect hebben op de desbetreffende soorten. Nader onderzoek naar de beschermde vlindersoorten wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.8 Planten

De vegetatie op de onderzoekslocatie bestaat uit verschillende ruigtesoorten en gras. Een deel van het terrein bestaat uit opslag van schietwilgen. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende plantensoorten waargenomen: absintalsem, dauwbraam, luzerne en knoepkruid. De planten op de onderzoekslocatie geven aan dat de bodem matig voedselrijk, kalkrijk en vrij droog tot min of meer vochtig is. Volgens de gegevens van de NDFF zijn de volgende beschermde plantensoorten in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen: groot spiegelklokje, wilde ridderspoor en muurbloem.

Het **groot spiegelklokje** groeit op zonnige, vochtige, stikstofarme bodems die matig voedselrijk zijn, zoals zand, zavel, leem, lichte klei, löss en mergel. Het komt voor op zandige stroomruggen, dijken, bermen, graanakkers, stoppelvelden en braakliggende terreinen. Daarnaast groeit het ook nabij graansilo's, op haven- en spoorwegterreinen, en wordt het vaak als tuinplant gebruikt. Deze groeiplaatsen zijn aanwezig op de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar het groot spiegelklokje wordt daarom noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

De **wilde ridderspoor** komt voor op matig voedselrijke, kalkhoudende zandige klei, voornamelijk in wintergraanakkers en op ruderaal, omgewerkte terreinen op kalkgrond. De **muurbloem** groeit alleen op oude, verweerde muren van kerken, ruïnes, stadsmuren en forten die met zachte kalkspecie zijn gevoegd. Op de onderzoekslocatie zijn geen stenen muren aanwezig om op te groeien. De wilde ridderspoor en muurbloem en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Nader onderzoek naar deze beschermde plantensoorten wordt derhalve niet nodig geacht.

4.9 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Volgens de actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn er in een straal van 100 meter rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende Rode Lijst diersoorten waargenomen: boerenzwaluw, koekoek en visdief. Voor deze soorten is er geen geschikt essentieel leefgebied op de onderzoekslocatie aanwezig. Verder zijn de volgende Rode Lijst vaatplanten waargenomen: absintalsem, kruisbladwalstro, moeraskruiskruid, stijve wikke en zacht vetkruid. Absintalsem is tijdens het veldbezoek aangetroffen op de onderzoekslocatie. Er dient derhalve gewerkt te worden volgens een ecologisch werkprotocol (zie hoofdstuk 5).

5 Toetsing aan soortenbescherming

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien de kapwerkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de kapwerkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

5.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

De werkzaamheden kunnen mogelijk negatieve effecten hebben op vleermuizen door het verwijderen van hoge en lage vliegroutes. Zolang tijdens de werkzaamheden de vliegroutes intact blijven, dat wil zeggen dat er een onderbreking van minder dan 15 meter wordt aangehouden, wordt aanvullend onderzoek naar deze potentiële vliegroutes niet noodzakelijk geacht. Indien echter de vliegroutes onderbroken worden wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht om het gebruik van deze potentiële vliegroutes aan te tonen of uit te sluiten.

Tevens dienen maatregelen te worden getroffen voor deze potentiële vliegroutes en foerageergebieden tijdens en na de werkzaamheden. Deze maatregelen betreffen het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens de realisatie- en gebruiksfase. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig (1700 – 2200K) met omlaag staande armaturen. Op deze manier wordt strooilicht en hiermee verstoring van deze lichtgevoelige soortgroep voorkomen. Hierdoor zal de functionaliteit van het gebied behouden blijven tijdens en na de

voorgenomen ingrepen. Hiernaast dient het verlichten van de bomenrij en andere opgaande structuren in de omgeving tijdens de werkzaamheden te allen tijde voorkomen te worden.

5.3 Overige zoogdieren

5.3.1 Bever

De bever is een beschermde inheemse diersoort, opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage II van de Conventie van Bern. De burcht, waar de bever zijn jongen ter wereld brengt en grootbrengt, is de voortplantings- en rustplaats. Onder de Omgevingswet omvat deze ook de functionele leefomgeving, zolang deze essentieel is voor de werking van de voortplantings- en rustplaats. Activiteiten die het voortplantingssucces schaden, zijn in strijd met artikel 11.46, eerste lid, van de Bal. Overtreding is aan de orde bij negatieve invloed op de burcht of wanneer het gebied rond de burcht zodanig verslechtert dat deze zijn functie niet meer vervult.

De bever gebruikt mogelijk de oevers van het Inundatie Kanaal voor voedsel. Aan deze watergangen zal worden gewerkt en een gemaal geplaatst worden, wat direct het foerageergebied aantast. Tevens is er een mogelijke voortplantings- en rustplaats aanwezig in de omgeving van het plangebied. Indirecte aantasting kan optreden door verstoring, vooral 's nachts door menselijke activiteit of licht langs en op de watergangen. Het is daarom noodzakelijk om vast te stellen of de bever gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

5.3.2 Steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn

Habitatbeoordeling

Conform het BLJ12 kennisdocument kleine marterachtigen (januari 2024) dient een habitatbeoordeling onderdeel te zijn van een quickscan natuurwaarden. Deze habitatbeoordeling is uitgevoerd om de onderzoeksstrategie te bepalen voor het aanvullend onderzoek naar potentieel beschermde functies van de bunzing, wezel, hermelijn en steenmarter op de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit begroeide oevers en een grasveld. De oeverzones worden derhalve geschikt geacht voor de kleine marterachtigen om te foerageren. Tevens worden de oeverzones geschikt geacht om te dienen als verbindingroute. Als laatste zijn er over de gehele onderzoekslocatie muizenholletjes aangetroffen die kunnen dienen als verblijfplaatsen voor wezel en hermelijn. In tabel 5.1 is aangegeven welke functies mogelijk aanwezig kunnen zijn voor kleine marterachtigen op basis van de habitatbeoordeling.

Tabel 5.1 Habitatbeoordeling

Soort	Foerageergebied	Migratieroutes	Vaste rust- en voortplantingsplaatsen
Bunzing en steenmarter	Oeverzone	Aanwezig langs de begroeide oeverzone (ca 1.480 m ²)	Aanwezig langs de begroeide oeverzone (ca 1.480 m ²)
Wezel en hermelijn	Oeverzone	Aanwezig langs de begroeide oeverzone (ca 1.480 m ²)	Aanwezig langs de begroeide oeverzone (ca 1.480 m ²)

Wettelijk kader

De steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn zijn beschermde inheemse diersoorten volgens artikel 11.54 van de Omgevingswet (Bal). De onderzoekslocatie biedt geschikt leefgebied voor deze soorten. Wanneer op de onderzoekslocatie essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van deze marterachtigen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, kunnen de werkzaamheden mogelijk leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Wanneer er groenstructuren verwijderd worden kan dit mogelijk negatieve effecten hebben voor deze soorten. Dit zou mogelijk kunnen leiden tot vernietiging van vaste rustplaatsen en/of foerageergebied van deze soorten, wat in strijd is met de Omgevingswet. Bij de werkzaamheden is het daarom van belang om vast te stellen dan wel uit te sluiten dat marterachtigen gebruik maken van de onderzoekslocatie.

5.3.3 Waterspitsmuis

De waterspitsmuis is een beschermde inheemse diersoort volgens artikel 11.54. De onderzoekslocatie biedt mogelijk geschikt leefgebied voor deze soort. Wanneer op de onderzoekslocatie essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de waterspitsmuis aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, kunnen de werkzaamheden mogelijk leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Het verstoren of verwijderen van watergangen, oevervegetatie of vochtige terreinen kan negatieve effecten hebben voor de waterspitsmuis. Dit zou kunnen leiden tot verstoring van foerageer- en rustgebieden, wat in strijd is met de Omgevingswet. Bij werkzaamheden aan de groen- of waterstructuren is het daarom van belang om vast te stellen of de waterspitsmuis gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren dienen altijd de kans te krijgen om veilig weg te komen.

5.5 Vissen

Het Inundatie Kanaal kan mogelijk gebruikt worden als migratieroute voor beschermde vissoorten, en het verstoren van dit kanaal kan schadelijke gevolgen hebben voor deze soorten. Naar verwachting zal het gemaal niet worden ingezet tijdens de vismigratieperiode, die globaal loopt van maart tot en met juni en van september tot en met november. Indien toekomstige modelstudies en klimaatscenario's echter aantonen dat inzet tijdens deze periode toch noodzakelijk is, zal een vispassage worden gerealiseerd, waarvoor in het ontwerp reeds ruimte is gereserveerd.

Voor de te verwachten algemene vissoorten geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Voor de algemene vissoorten wordt aanbevolen om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

5.6 Rivierrombout

De rivierrombout is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Als gevolg van de voorgenomen ingreep wordt potentieel leefgebied van de rivierrombout vernield. Hierdoor wordt nader onderzoek naar de rivierrombout nodig geacht.

De rivierrombout is het meest effectief te inventariseren door te zoeken naar larvenhuidjes van vers uitgeslopen libellen. De oudere libellen vliegen namelijk weg van de rivier en zijn dan moeilijk op te sporen. De metamorfose van larve naar volwassen stadium (uitsluipen) vindt voornamelijk plaats in de periode juni–juli. Tijdens deze fase kunnen uitsluipende individuen en de bijbehorende larvenhuidjes worden aangetroffen langs de oevers van grote rivieren, met een voorkeur voor zandige strandjes en stenige structuren zoals de voet van rivierkribben.

5.7 Specifieke zorgplicht

Op de onderzoekslocatie is sprake van geschikt habitat voor de volgende Rode Lijst vaatplanten: absintalsem, kruisbladwalstro, moeraskruiskruid, stijve wikke en zacht vetkruid. Deze soorten staan vermeld op de Rode Lijst als kwetsbaar. Om te voorkomen dat individuen van de soort ontwortelen bij de voorgenomen ingreep, dienen de werkzaamheden conform een ecologisch werkprotocol uitgevoerd worden.

6 Toetsing aan gebiedsbescherming

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is deels gelegen binnen de grenzen en in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedssfeer van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significan-

te gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "voortoets". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde is:

- Er is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat de activiteit geen Natura 200-activiteit (artikel 5.1, lid 1) is.
- Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat de activiteit een Natura 200-activiteit (artikel 5.1, lid 1) is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel. 16.53).

Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de werkzaamheden tevens niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie ligt deels in een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De provincie Utrecht beschermt het NNN via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Interim Omgevingsverordening. Van daaruit moeten nieuwe gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voldoen aan de regels die in de Interim Omgevingsverordening zijn opgenomen. Dat gaat doormiddel van een NNN-toets. Een nieuw project, dat de natuur significant aantast, mag niet worden toegestaan in het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning tenzij het een groot openbaar belang dient, per saldo leidt tot een versterking van het NNN of het gaat om kleine veranderingen, die bedoeld zijn om andere bestaande functies binnen het NNN te beschermen. Het plangebied is gedeeltelijk gelegen in het NNN. Een NNN-toets wordt derhalve noodzakelijk geacht.

7 Houtopstanden

In artikel 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De te kappen bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf in artikel 11.111 (Bal). De houtopstand op de onderzoekslocatie aan de westzijde van het Inundatie Kanaal is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 Samenvatting en conclusies

Sweco heeft in opdracht van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan de onderzoekslocatie welke gelegen is over het Inundatie Kanaal in Wijk bij Duurstede.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van het gemaal Kromme Rijn.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De initiatiefnemer is voornemens het gemaal geheel in het talud aan te leggen aan de westzijde van het kanaal.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In tabel 8.2 zijn de effecten op beschermde gebieden en houtopstanden weergegeven. In de tabellen is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabellen is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevings-vergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen of een broedvogelinspectie laten uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar en werken met vleermuisvriendelijke verlichting
	vliegroutes	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	nader onderzoek uitvoeren indien potentiële vliegroutes onderbroken worden met >15 meter, en werken met vleermuisvriendelijke verlichting
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar kleine marterachtigen, steenmarter, waterspitsmuis en bever ; rekening houden met de algemene zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	rekening houden met de algemene zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene vissen
Libellen en vlinders		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar rivierrombout
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		ja	mogelijk	nee	nee	werken conform een ecologisch werkprotocol

Tabel 8.2 Overzicht effecten t.o.v. beschermde gebieden en houtopstanden en te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	Bijzonderheden / opmerkingen*
Natura 2000	0 km	mogelijk	ja	mogelijk	uitvoeren van een voortoets en AERIUS berekening uit laten voeren
Natuurnetwerk Nederland	0 km	mogelijk	ja	mogelijk	uitvoeren van een NNN-toets
Houtopstanden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Op de onderzoekslocatie kunnen **algemene vogelsoorten** tot broeden komen. Om overtreding te voorkomen dient gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Globaal geldt hiervoor de periode maart tot september, geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op **vleermuizen** door het aantasten van hoge en lage **vliegroutes**. Het gaat hierbij om de bomenrij aan de westzijde van het Inundatie Kanaal en de watergang van het Inundatie Kanaal zelf. Als de routes tijdens de werkzaamheden beschikbaar blijven en er geen onderbreking van > 15 meter ontstaat, is aanvullend onderzoek niet nodig. Indien de routes echter onderbroken worden door een gat van > 15 meter, is nader onderzoek noodzakelijk om het gebruik van die vliegroutes te bevestigen of uit te sluiten.

De onderzoekslocatie bevat mogelijk functioneel leefgebied van de **bever**. De bever gebruikt mogelijk de randen van het Inundatie Kanaal voor voedsel. Indirecte aantasting kan optreden door verstoring, vooral 's nachts door menselijke activiteit of licht langs en op de watergangen. Het is daarom noodzakelijk om vast te stellen of de bever gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

Als op de onderzoekslocatie essentiële onderdelen voor **(kleine) marterachtigen** aanwezig zijn, kan de voorgenomen ingreep in strijd zijn met de wet. De mogelijke werkzaamheden kunnen leiden tot vernieling van het leefgebied van marterachtigen. Daarom is het belangrijk om vast te stellen of de steenmarter, bunzing, wezel en/of hermelijn gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie biedt mogelijk geschikt leefgebied voor de **waterspitsmuis**. Het verstoren of verwijderen van watergangen, oevervegetatie of vochtige terreinen kan negatieve effecten hebben voor de waterspitsmuis. Dit zou kunnen leiden tot verstoring van foerageer- en rustgebieden, wat in strijd is met de Omgevingswet. Bij werkzaamheden aan de groen- of waterstructuren is het daarom van belang om vast te stellen of de waterspitsmuis gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

De **rivierrombout** komt mogelijk voor op de onderzoekslocatie. Als gevolg van de voorgenomen ingreep wordt potentieel leefgebied van de rivierrombout vernield. Hierdoor wordt nader onderzoek naar de rivierrombout nodig geacht.

De werkzaamheden kunnen verstorend zijn voor **algemene zoogdieren, vissen en amfibieën**, waarbij de werkzaamheden kunnen leiden tot verwondingen of doden van dieren en het verwijderen van holen, wat in

strijd is met artikel 11.54 van de Omgevingswet. Hoewel er een vrijstelling geldt voor vergunningen onder provinciaal soortenbeleid, blijft er een zorgplicht om het doden van individuen te voorkomen.

Ten aanzien van de **gebiedsbescherming** van Natura 2000-gebieden geldt dat een voortoets en een nader onderzoek stikstofdepositie (AERIUS-berekening) uitgevoerd dient te worden voor de onderzoekslocatie. Tevens is het mogelijk in het kader van gebiedsbescherming dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland als gevolg van de werkzaamheden zullen veranderen. Het wordt dan ook geadviseerd om de effecten nader te onderzoeken met een “Nee, tenzij-toets” (NNN-toets).

Voor soorten die op de **Rode Lijst** staan, geldt de specifieke zorgplicht. Het is essentieel om negatieve effecten op hun leefgebieden of natuurlijke habitats te voorkomen. Daarom moeten passende preventieve maatregelen worden genomen. Door te werken aan de hand van een ecologisch werkprotocol kunnen werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat rekening wordt gehouden met mogelijk aanwezige Rode Lijst-soorten. Hiermee kan overtredingen van de Omgevingswet met betrekking tot de specifieke zorgplicht worden voorkomen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2024). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/04/Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-versie-2.0.pdf>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Bij12 (2024) Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen-v1-1-2.pdf>

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied 3 km, periode 2019-2024. NDFF. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 25 april 2025 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Bijlage 1 Natuurwetgeving en doelen Natura 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1 januari 2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Bijlage 2 Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Bijlage 3 Omgevingswet

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000-gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,

- f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,
 - 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
 - 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- g. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:

- a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
- b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving**AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN****§ 11.1.1 Algemeen****Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)**

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;

- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant versturende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant versturende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en

- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.